

Newyddion

Newyddion y CE 48 - Ionawr 2015

Cynnwys

- Ffeiliwch mewn pryd a ffeiliwch ar-lein!
- Ydych chi wedi dewis pa SORP i'w ddilyn?
- Nawr gallwch chi ... awdurdodi ymgynghorydd elusen i anfon cyfrifon
- Fersiwn newydd o'r ymddiriedolwr hanfodol - lleisiwch eich barn
- Gwnewch yn siŵr eich bod chi'n darllen ... ein datganiad ar sut mae'r comisiwn yn rheoleiddio codi arian
- Beth allwch chi ei ddysgu o'n gwaith achos?
- Ydych chi'n gymwys i weithredu fel ymddiriedolwr?
- Cadw twyll elusennau oddi ar y cledrau
- Ydych chi'n ymwybodol o'r newidiadau i bensiynau galwedigaethol unigol?
- Gwnewch yn siŵr eich bod chi'n ... cael ein canllawiau diweddaraf

Ffeiliwch mewn pryd a ffeiliwch ar-lein!

Mae'n RHAID i bob elusen roi gwybod i ni am ei hincwm a'i gwariant. Dylech chi ddefnyddio'r **ffurflen flynyddol** i wneud hyn. Cofiwch:

- mae'n rhaid i elusennau gydag incwm blynyddol dros £25,000 anfon cyfrifon, adroddiad archwiliwr annibynnol neu archwiliwr ariannol, ac adroddiad blynyddol yr ymddiriedolwr
- os yw'ch elusen yn SCE (**Sefydliad Corfforedig Elusennol**) mae'n RHAID i chi anfon y ffurflen flynyddol a'r cyfrifon waeth beth fo'ch incwm

Mae gan elusennau **hyd at 10 mis o ddiwedd eu blwyddyn ariannol** i anfon eu cyfrifon, ac i'r elusennau niferus hynny sydd â 31 Mawrth fel diwedd y flwyddyn ariannol, y dyddiad cau yw **31 Ionawr**. Pan fydd elusen yn anfon eu cyfrifon yn hwyr, mae ei phroffil ar y gofrestr yn cael ei farcio'n hwyr, gan rybuddio rhoddwyr posibl.

Cyn anfon eich gwybodaeth flynyddol:

- edrychwch ar ein **Canllawiau ar adroddiadau a chyfrifon** i ddeall beth mae angen i'ch elusen ei anfon
- gwylwch ein **fideo** ar sut i lenwi ffurflen flynyddol eich elusen
- **dechreuwch lenwi eich ffurflen** - os oes gennych chi'r holl wybodaeth sydd ei hangen, dylai hyn gymryd 20 munud yn unig. Mae ffeilio ar-lein yn gyflym ac yn ddiogel ac mae'n golygu bod cofnodion eich elusen yn cael eu diweddarau ar unwaith

Gall methu â ffeilio mewn pryd olygu bod yr elusen yn cael ei dileu o'r gofrestr neu, os ydym yn amau bod rhyw broblem arall yn gysylltiedig â diffyg ffeilio, bydd camau llymach yn cael eu cymryd.

Ydych chi wedi dewis pa SORP i'w ddilyn?

Yn dilyn cyhoeddi'r **ddau SORP newydd**, sy'n dod i rym am y blynyddoedd ariannol yn dechrau 1 Ionawr 2015, rydym wedi cyhoeddi **dwu enghraifft barod**. Mae'n rhaid i bob elusen a chwmni elusennol sy'n paratoi eu cyfrifon ar sail croniadau baratoi pa SORP i'w ddilyn. Mae gwybodaeth bellach ar gael am ddim o'r **micro-safle**.

Mae'r enghreifftiau, sy'n dilyn y safon gyfrifyddu newydd FRS 102 a'r SORP Elusennau (FRS 102), ar gael fel lawrlwythiadau am ddim o'r **micro-safle**. Mae'r ddwy enghraifft yn ffuglennol.

Bydd pecyn croniadau newydd (CC17) yn barod erbyn diwedd 2015 er mwyn i elusennau ei gwblhau

wrth iddynt baratoi eu cyfrifon diwedd blwyddyn. Mae'r pecyn cyfredol yn addas i elusennau sy'n adrodd o dan SORP 2005 yn unig.

Efallai y bydd ein pecyn **CC16 Derbyniadau a thaliadau** yn ddefnyddiol i elusennau sy'n paratoi cyfrifon derbyniadau a thaliadau ond nid ydynt yn dilyn y SORP.

Am gadw i fyny â'n newyddion, canllawiau a digwyddiadau? Gwnewch yn siŵr eich bod chi'n ein dilyn ni ar @ChtyCommission

Nawr gallwch chi ... awdurdodi ymgynghorydd elusen i anfon cyfrifon

Erbyn hyn rhown y dewis i gyfrifydd elusen neu asiant enwebedig arall **anfon cyfrifon ar ran yr elusen** drwy wasanaeth digidol. Mae'n rhaid i'r elusen ddefnyddio'r gwasanaeth **newid manylion eich elusen** presennol i awdurdodi hyn, yna gall y cyfrifydd neu'r asiant gofrestru i ddefnyddio'r gwasanaeth newydd.

Fersiwn newydd o'r ymddiriedolwr hanfodol - lleisiwch eich barn

Pryd wnaethoch chi edrych ar ein canllaw **Yr ymddiriedolwr hanfodol** ddiwethaf? Cyhoeddwyd **drafft newydd** ym mis Tachwedd sy'n:

- fyrrach
- esbonio dyletswyddau ymddiriedolwyr mewn iaith gyfoes
- esbonio sut i osgoi camgymeriadau cyffredin

Mae'n adlewyrchu ein canllawiau diweddar ar **wneud penderfyniadau** a **gwrthdaro buddiannau**. Mae esboniad newydd hefyd o'r hyn a olygwn wrth arferion da y 'dylech' chi eu dilyn: mae'r arferion da hyn yn hanfodol, nid yn ddewisol, a gallai eu hanwybyddu gael canlyniadau trychinebus i'ch elusen.

Hoffem ni gael eich barn chi:

- ydy'r fersiwn newydd yn esbonio eich cyfrifoldebau yn glir?
- ydym ni wedi cael y cydbwysedd yn iawn rhwng esbonio bod swydd ymddiriedolwr yn un cyfrifol, a sicrhau ymddiriedolwyr sy'n gweithredu'n onest ac yn rhesymol bod y gyfraith yn eu diogelu nhw?

Lleisiwch eich barn drwy gwblhau'r **holiadur cyflym** hwn erbyn 17 Chwefror. Bydd hyn yn ein helpu i wella'r fersiwn terfynol. Mae ymddiriedolwyr yn gwneud gwaith hollbwysig ac rydym am i'r canllaw hwn fod mor ddefnyddiol â phosibl.

Gwnewch yn siŵr eich bod chi'n darllen ... ein datganiad ar sut mae'r comisiwn yn rheoleiddio codi arian

Codi arian yw un o'r gweithgareddau mwyaf gweladwy y bydd elusennau yn ymgymryd ag ef. Gwyddom y gall y ffordd y mae ymddiriedolwyr yn ei gyflawni gael effaith arwyddocaol ar lefelau ffydd gyhoeddus a hyder mewn elusennau.

Mae ystod eang o safonau a rheolau yn gallu bod yn gymwys i ddulliau codi arian eich elusen. Gwnewch yn siŵr eich bod chi'n darllen ein **datganiad** newydd er mwyn deall:

- sut mae codi arian gan elusennau yn cael ei reoleiddio gan asiantaethau gwahanol
- sut mae cynllun hunanreoleiddio'r sector yn gweithio i orfodi safonau cydnabyddedig ar gyfer codi arian
- beth mae'n rhaid i ymddiriedolwyr ei wybod a'i wneud i atal problemau codi arian
- pa faterion all arwain at ein hymyrraeth ar fater codi arian

Beth allwch chi ei ddysgu o'n gwaith achos?

Mae **Mynd i'r afael â chamddefnydd a chamreoli**, adroddiad ar ein hymchwiliadau a'n gwaith cydymffurfio dros y flwyddyn ddiwethaf, yn tynnu sylw at y problemau a'n harweiniodd at gychwyn naill ai ymchwiliad statudol neu achos cydymffurfio yn 2013-14. Mae camdriniaeth ariannol, camreoli ariannol a

methiannau llywodraethu difrifol yn dominyddu ein gwaith achos. Am y tro cyntaf, mae'r adroddiad yn cynnwys dadansoddiad o'r mathau o elusennau a oedd yn destun ymchwiliad neu achos cydymffurfio Gweithredol yn 2013-14.

Mae ein **hadroddiadau ymchwiliad** a'n **hadroddiadau achos gweithredol**

hefyd yn rhoi enghreifftiau o ble mae pethau wedi mynd o'i le mewn elusen - mae materion yn cynnwys ymgyrchu, camreoli ariannol, diogelu, tâl ymddiriedolwyr a gwrthdaro buddiannau. Darllenwch nhw i weld pa wersi y gallwch chi eu dysgu ar gyfer rhedeg eich elusen chi.

Ydych chi'n gymwys i weithredu fel ymddiriedolwr?

Mae'r Ddeddf Elusennau yn anghymhwyso **rhai pobl** rhag gweithredu fel ymddiriedolwyr. Er gwaethaf bwriadau da, nid yw rhai ymddiriedolwyr yn ymwybodol eu bod nhw efallai'n gweithredu'n anghyfreithlon.

Yn y rhan fwyaf o achosion rydych chi'n cyflawni trosedd os ydych chi'n gweithredu fel ymddiriedolwr tra'ch bod chi'n anghymwys, a gall y penderfyniadau rydych chi'n cymryd rhan ynddynt fod yn annilys. Cyn penodi ymddiriedolwr newydd, dylai'r bwrdd geisio **datganiad**

ganddynt sy'n cadarnhau nad ydynt yn anghymwys. Dylai elusen gymryd camau rhesymol i sicrhau bod ei hymddiriedolwyr yn gymwys i weithredu.

Os ydych chi'n gwybod eich bod chi'n gweithredu fel ymddiriedolwr pan rydych yn anghymwys, gweithredwch nawr. Mae'n rhaid i chi ymddiswyddo a sicrhau bod yr elusen yn **diweddarau manylion yr ymddiriedolwyr**.

Cadw twyll elusennau oddi ar y cledrau

Mae gorsafodd rheilffordd wedi bod yn lleoliadau proffidiol ers tro byd i nifer o gasgliadau arian elusennol, ond mae cynnydd diweddar mewn casgliadau twyllodrus yn bygwth ffydd gyhoeddus mewn rhoi i elusennau.

Mewn cytundeb pwysig, mae saith o weithredwyr rheilffyrdd a gorsafodd y genedl wedi **ymuno** â ni a'r **Bwrdd Safonau Codi Arian (FRSB)** i gyflwyno gofynion newydd ar gyfer casgliadau elusennol.

Mae'r mesurau newydd yn cynnwys proses ymgeisio safonol ar gyfer elusennau a hoffai godi arian mewn gorsafodd rheilffordd a monitro casgliadau elusennol yn fwy manwl.

Er mwyn codi arian, mae'n rhaid bod eich elusen wedi ffeilio ei ffurflen flynyddol mewn pryd gyda ni, gan nodi a yw'n dilyn dulliau rheoleiddio codi arian fel aelod o'r FRSB. Mewn bron 1,000 o orsafoedd rheilffordd, gan gynnwys Rheilffordd Danddaearol

ac Uwchddaeareol Llundain, mae'n rhaid i elusennau sy'n casglu fod yn aelodau o'r FRSB.

Er bod twyll elusennol yn parhau'n weddol anghyffredin, mae'r cytundeb hwn yn gam hollbwysig i leihau unrhyw weithgaredd troseddol o'r fath, gan ddiogelu a gwarchod y ffrwd incwm bwysig hon i elusennau.

Mae rhagor o wybodaeth am aelodaeth i'w gweld ar **wefan FRSB**.

Ydych chi'n ymwybodol o'r newidiadau i bensiynau galwedigaethol unigol?

Os oes cynllun pensiwn buddion wedi'u diffinio gan eich elusen yna dylech chi fod yn ymwybodol o'r newidiadau sydd ar ddod. Mae'r Bil Trethu Pensiynau, a gyhoeddwyd ym mis Hydref, yn darparu o Ebrill 2015, o 55 oed, beth bynnag fo maint pot pensiwn cyfraniadau wedi'u diffinio rhywun, byddan nhw'n gallu cymryd y pensiwn sut bynnag y dymunant, yn amodol ar eu cyfradd treth incwm ymylol y flwyddyn honno.

Gall rhai aelodau o gynlluniau pensiwn â buddion wedi'u diffinio geisio trosglwyddo eu hawliau cynllun pensiwn â buddion wedi'u diffinio cronedig i gwmni yswiriant,

er mwyn elwa ar y newidiadau hyn. Dylai elusennau sydd â staff mewn cynllun pensiwn â buddion wedi'u diffinio gysylltu ag ymddiriedolwr y cynllun pensiwn neu eu hymgyngorydd proffesiynol i ddeall y goblygiadau i'w helusen os yw gweithwyr yn trosglwyddo allan o'r cynllun. Mae canllawiau ar gynlluniau pensiwn â buddion wedi'u diffinio i'w gweld ar **GOV.UK**.

Os yw'ch elusen yn cyflogi staff ac nid yw wedi paratoi eto ar gyfer rhoi trefniadau pensiwn gweithle yn eu lle, mae'n rhaid i chi baratoi i'w darparu. Mae rhagor o wybodaeth i'w chael ar **wefan y Rheoleiddiwr Pensiynau**.

Gwnewch yn siŵr eich bod chi'n... cael ein canllawiau diweddaraf

Rydym wedi diweddarau rhai o'n canllawiau yn ddiweddar:

- [Sut i sefydlu elusen](#)
- [Mathau o elusennau: Sut i ddewis strwythur](#)
- [Sut i ysgrifennu dibenion elusennol](#)
- [Sut i ysgrifennu dogfen lywodraethol eich elusen](#)
- [Sut i wneud newidiadau i ddogfen lywodraethol eich elusen](#)
- [Newid dogfen lywodraethol drwy gynllun](#)